

VÄRNAR OM HISTORIEN. Anna Hansson vid musikens hus, före detta tingshuset, ett av få riktigt gamla hus som bevarats i Norsjö samhälle.

FOTO: LENNART ENKVIST

GAMMAL GÅRD.

Gästgiveriet i Bastuträsk by byggdes 1682 och har renoverats i samråd med byggnadsantikvarie.

SNICKARGLÄDJE.

August Nilsson utsmyckade även sitt eget hus i Hemmingen med sitt speciella mönster.

SPECIALITET.

En inbyggd veranda på husets långsida är en specialitet i Norsjö. Huset står i Mittiberget, Norresträsk.

Gamla hus bär på en historia

NORSJÖ · Anna Hansson inventerar byggnader i Norsjö kommun, det ska leda till att fler bevaras. "Det finns många skatter därute", säger Anna Hansson, som jobbar med inventeringen.

I Norsjö pågår en inventering av gamla byggnader och kulturmiljöer. Målet är att ge dem ett starkare skydd. Arbetet med att dokumentera och fotografera byggnader drog igång i mitten av augusti. Sedan dess har Anna gjort åtskilliga nedslag runt om i kommunen.

Nu pågår det mödosamma arbetet med att skriva

ihop en rapport. Sedan ska allt utmynna i ett kulturmiljöprogram.

Anna har sett mycket under sina resor. Gamla, bevarade hus med karaktär, snickarglädje och vackra utsmyckningar.

Hon har också pratat med de fastighetsägare som varit hemma:

– Ibland måste man ha historien bakom för att för-

stå varför det är intressant, säger hon.

Anna berättar om jordbrukaren August Nilsson från Hemmingen, som skaffade sig extrainkomster genom att bygga farstuvistar och smycka hus. Hans karaktäristiska mönster återfinns på flera gårdar i Hemmingen med omnejd.

Gästgivargård

Ett annat exempel är den gamla vackra gästgivargården i Bastuträsk by. Den är från 1682, och förmodligen det äldsta bevarade huset i Norsjö kommun.

Tyvärr har många andra fina hus rivits. Inte minst i tätorterna Norsjö och Bastuträsk. Anna har ock-

BERÄTTELSE

"Ibland måste man ha historien bakom för att förstå varför det är intressant."

Anna Hansson.

så stött på byggnader som byggts om och förändrats så mycket att de har förlorat sin karaktär.

– En del har drömstäl-len även om miljön inte är bevarad. Andra kanske har sett byggprogram i tv och satt en inglasad veranda på en Västerbottensgård.

– Det kan vara otroligt vackert, men kulturmiljön

är inte bevarad. Då kommer man inte heller med i sammanställningen.

■ Vad har du fått för reaktioner när du varit ute och träffat folk?

– De flesta är väldigt positiva. Jag tror att många är hemmablinda, man har inte upptäckt de kulturella värdena. Förhoppningen är att de kan se sina hus med lite andra ögon.

Anna hoppas att hennes arbete ska leda till att fler gamla byggnader bevaras till eftervärlden.

– Man tappar ett kulturarv om allt försvinner. Hur ska annars kommande generationer veta sin historia.

LENNART ENKVIST

FAKTA

Kulturmiljöprogram

■ Bakgrunden till inventeringen är att alla kommuner ska ha ett kulturmiljöprogram. Något sådant finns inte i Norsjö i dag.

■ Däremot gjordes en översiktlig inventering i Norsjö kommun 1989–1992 och i tätorterna Norsjö, Malå och Bastuträsk 1978. Materialet ligger till grund för det arbete som nu pågår.

■ Inventeringen sker i samråd med Skellefteå museum. Ansväriga byggnadsantikvarier är med och bestämmer vilka miljöer som kommer med.

■ De fastighetsägare som berörs kommer att få information om rapportens innehåll.

■ Kulturmiljöprogrammet fastställs av kommunfullmäktige.